

SAMHÄLLS-
VETENSKAPLIGA
FAKULTETEN

Kärlek och även sexliv, det är ju jätteviktigt för att en människa ska må bra!

En socialantropologisk studie om asexuella i ett sexuellt samhälle

Lisanne Eklund

Avdelningen för socialantropologi
Sociologiska institutionen, Lunds universitet
SANK03
VT-22
Handledare: Elina Ekoluoma

Abstract

Under de senaste åren så har samhället blivit alltmer medvetet om asexuella och deras sexuella läggning men fortfarande så får asexuella gemenskapen kämpa med att få acceptans och erkännande av samhället och HBTQ grupper. Syftet med uppsatsen är att undersöka hur det är att leva som asexuell i ett sexuellt samhälle. Fokus ligger på individers erfarenheter och tankar kring att leva i det sexuella samhället och vilken betydelse asexualitet har på den individuella planen. Uppsatsen baseras på intervjuer med asexuella individer och netnografisk observation. Uppsatsen undersöker och kartlägger olika problem asexuella individer upplever i samhället. Studiens mest betydelsefulla resultat är gemenskapens och asexuella begreppets betydelse för den asexuella individen.

Nyckelord: socialantropologi, ace, asexuella, sexuellt samhälle, Hbtq

Förord

Ett tack går ut till mina informanter som ställde upp och tog sig tiden att prata med mig och berätta om deras erfarenheter, så denna studie och uppsatsen kunde bli till.

1 INNEHÅLL

2	Inledning	3
2.1	Terminologi	4
3	Syfte och Frågeställning	8
3.1	Disposition.....	9
4	Metod	11
4.1	Materialinsamling, Fält och Informanter	12
4.2	Etiska och Reflexiva grunder	14
5	Tidigare forskning	17
6	Teori.....	21
7	Asexualitet och Samhället.....	23
7.1	Betydelse	23
7.2	Normaliserat och att vara ”normal”	26
7.3	Hur är det att leva i ett sexuellt samhälle?.....	30
7.4	Spelar ålder en roll?	35
8	Slutsats	37
9	Källförteckning	39

2 INLEDNING

”Kärlek och även sexliv, det är ju jätteviktigt för att en människa ska må bra!” (Ebba, 38 år)

Som Ebba, en av informanterna, påpekar så anses sex och kärlek enligt vårt samhälle vara eftersträvansvärt för att människan ska må bra. Dessutom förknippas sex med att vara vuxen, mogen och med att veta något om livet. Sex används i reklam, böcker, musik och filmer. ”Sex sells!” det är inte sällan att man hör det. Som Illouz skriver så kan sexualiseringen av relationer tyckas perifera till dem samhällseliga problemen, men de spelar en avgörande roll i ekonomi, demografin, identiteten och politiken (Illouz, 2021:220). Sex har blivit allt för vanligt och kan anses vara norm i samhället. Som Bogaert skriver är sex inbäddat i den mänskliga kulturen och ett exempel han nämner i detta samband är intresset för sexskandaler i nyheter och populära medier, ett exempel på hur varaktigt och intrikat inbäddad sexualitet är i våra psyken och kultur (Bogaert, 2015:275). Sex har inte längre bara rollen av reproduktion av människan länkat till samhällseliga normer och lagar, utan det har blivit till fundamentet av många relationer, sex används för att sälja produkter, media och mycket mer och för många har det blivit ett fritidsnöje, ett sätt att njuta av tvåsamhet, utan att behöva befinna sig i en seriös relation och utan större konsekvenser eller förväntningar.

Begreppet ”sexuella samhället” använder jag för att beskriva västvärldens samhälle som efter den sexuella frigörelsen har blivit alltmer sexuellt. Den nya sexuella friheten legitimerade sexuell njutning för sin egens skull och med det så kom också en kulturell känsla av att människan är berättigad till sex för att uppnå ett gott liv. Enligt Illouz var den sexuella friheten en del av autenticitetskulturen och avslöjade autentiska jaget (Illouz, 2021:60). Sex är överallt. Reklam, litteratur, musik, film, osv. Särskilt dejting har sexualiserats. Enligt Illouz så gjorde införingen och tillägnandet av sexualiteten i den ekonomiska sfären att den sexuella friheten har blivit till den genomgripande kulturella strukturen. Hon fortsätter att resonera kring hur sexualiteten uppnåddes performativt genom ekonomin och vice versa samt hur de ekonomiska praktikerna konvergerade till sexualiserade varandet och uppträdandet (Illouz 2021:60). Det har normaliserats att man har sex och det är inte sällan att man pratar om människan som en sexuell varelse där det sexuella begäret är biologiskt. Men mitt i det sexuella samhället så finns det människor som kan ses vara ett bevis på att sexuellt begär inte är så naturligt. Enligt AVEN (the Asexual Visibility & Education Network), även om uppskattningar av den asexuella andelen av befolkningen är begränsade och kan variera,

befinner sig drygt 1 % av befolkningen på det asexuella spektret (AVEN). Men hur stor siffran verkligen är, är oklart. ”I don’t know how many my age don’t even know if they truly might be ace” (Maria, i 50års åldern, en av informanterna).

Om sex kan ha en sådan kraft och mening i samhället, om det kan vara en så stor del av människans liv och om det kan skapa och bryta relationer i dagens samhälle, så är det dags att vi befattar oss med sex på ett kritiskt sätt och börjar forska kring hur sex påverkar samhället och dess individer. Utöver det så anser jag det som viktigt att lyfta fram röster i samhället som visar att sex inte behöver ha så mycket makt i våra liv och att sex inte nödvändigtvis är ett allmänt intresse. För att kunna göra det och få en idé om vilken roll sex spelar i vårt samhälle så behöver vi befatta oss i forskningen med alla delar av samhället. Som Chen skriver befinner sig sexualitet överallt, och där sexualitet kommer i beröring med samhället, finns det också asexualitet (Chen 2020:5).

2.1 TERMINOLOGI

Asexualitet

Enligt AVEN¹ så handlar asexualitet om att en person inte upplever sexuell attraktion till andra människor och till skillnad från celibat, så är asexualitet inget val att avstå från sexuella aktiviteter utan en sexuell läggning som också andra sexualiteter. Som AVEN betonar är asexualitet en läggning och inte en ideologi. Asexuella människor kan ha många olika attityder till sex, både i en vidare kulturell mening och i personliga relationer. Attityder mot sex kan visa sig i olika och mångfaldiga kombinationer. Några av dessa kan enligt AVEN vara att vissa asexuella människor kan ha en öppen och accepterande syn på sex i samhället samtidigt som de inte själva vill ha några sexuella relationer. Omvänt kan vissa asexuella personer ha en konservativ syn på sex i bredare kulturella sammanhang, samtidigt som de är öppna för att kompromissa inom ett förhållande. Asexualitet är mångfaldigt och på grund av det så är det viktigt att betona att asexualitet är ett spektrum.

Inom detta spektrum så finns det olika definitioner. De tre största och mest använda definitionerna är asexualitet, demisexualitet och gråsexualitet. Personer som identifierar sig som demisexuella anses uppleva sexuell attraktion efter att ha fått ett känslomässigt förhållande med någon. Som Carrigan skriver så känner demisexuella en sexuell attraktion som en konsekvens av den romantiska attraktionen, men inte oavsett av den. ”When they are emotionally connected to a person sexual attraction may ensue but only directed toward that

¹ <https://www.asexuality.org/?q=overview.html>

person” (Carrigan, 2011:470). Individer som däremot identifierar sig som gråsexuella, faller i en zon mellan asexualitet och allosexualitet (alltså icke-asexuella). Det kan ta uttryck på olika sätt eller vis, ett exempel som Carrigan uppför är att man inte vill ha sex men kan ha fysisk njutning av det (Carrigan, 2011:470).

Det finns dessutom tre distinktioner i det asexuella spektret: Sex-gynnsam som går ut på att det finns en öppenhet och ett intresse att njuta av sexuella aktiviteter på ett fysisk eller psykisk plan och en öppenhet att ingå kompromisser med sin partner om sexuella aktiviteter. Sex-likgiltig går ut på att man är öppen till kompromisser men tycker inte mycket om sex på ett fysiskt eller känslomässigt plan, kanske öppen att ge nöje men tycker inte att det är intimt. I allmänhet är en sex-likgiltig person inte bekymrad eller drabbad av att tänka eller prata om sex. Sex-Averse/Sex-Repulsed går ut på att man känner sig starkt drabbad och avstött av att tänka eller prata om sex. Man är inte öppen till att ingå kompromisser (AVEN, 2022).

	Sex-gynnsam	Sex-likgiltig	Sex-averse/sex-repulsed
Sex-positive	Acceptera och omfamna sexualitet i ett bredare samhälle, plus sina egna relationer	Acceptera och omfamna sexualitet i ett bredare samhälle, men likgiltiga för det i sina egna relationer	Acceptera och omfamna sexualitet i ett bredare samhälle, men oförmögna att njuta av det i sina egna relationer
Sex-neutral	Okej med eller likgiltig för moderata skildringar och diskussioner om sex i ett bredare samhälle, men öppna för att kompromissa inom sina egna relationer	Okej med eller likgiltiga för moderata skildringar och diskussioner om sex i ett bredare samhälle, och likgiltiga för det i sina egna relationer	Okej med eller likgiltig för moderata skildringar och diskussioner om sex i ett bredare samhälle, men oförmögna att njuta av det i sina egna relationer
Sex-negative	Kritisk till sexuell öppenhet i det breda samhället, men villig att kompromissa inom sina egna relationer	Kritisk till sexuell öppenhet i det breda samhället, och likgiltig för i sina egna relationer	Kritisk till sexuell öppenhet i ett bredare samhälle, och oförmögen att njuta av den i sina egna relationer

Denna tabell är en svensk översättning av AVEN tabellen (2022)²

² <https://www.asexuality.org/?q=attitudes.html>

Tabellen visar en idé kring hur människor inom det asexuella spektret kan känna sig och mAVEN betonar hur det finns olika grader inom dessa kategorier.

Allosexuell

Allosexuella betecknas de som inte ingår i det asexuella spektret.

Allosexuell används för att undvika att centrera eller normalisera några speciella upplevelser eller identiteter framför andra.

Ace

Ace är en fonetisk förkortning av det asexuella spektret, det är ett paraplybegrepp som täcker en rad asexuella och aromantiska identiteter. Vissa människor använder termen för att särskilja sig från en mer essentialistisk definition av asexualitet (Hille et al. 2020:1).

Dessutom så används ace som ett mer inkluderande begrepp då det gäller andra identiteter som befinner sig på spektret.

Fast det finns många personer som identifierar sig på det asexuella spektret samtidigt som de är aromantiska (en person som inte är intresserat av att ha en romantisk relation), så betyder asexualitet inte att personer som inte känner av sexuellt begär inte känner kärlek. Skälet till att detta behövs förtydligas är att i dagens tid så är det inte sällan att många människor tror att sex = kärlek och kärlek = sex, och på grund av det blandar ihop båda. Det kan vara svårt för vissa att förstå att kärleken inte behöver hänga samman med att ha sex och att människor kan älska en annan, utan att känna sig sexuellt attraherad av den. Det finns personer som befinner sig på det asexuella spektret, samtidigt som de också är aromantiska, dvs inte känner romantiska känslor till en annan person och så finns det människor som bara är aromantiska men känner sexuell attraktion till andra. Som Carrigan skriver, "A range of attitudes and orientations toward sex and romance can be found within the asexual community, as well as an evolving vocabulary within which to articulate these differences" (2011: 476). Carrigan betonar den centrala distinktionen som görs mellan romantik och sex, vilket enligt honom, kan vara kontraintuitivt utifrån perspektivet av det han kallar för "mainstream sexual culture" som ser sex som kulmen på romantiken (2011:468). Carrigan skriver att många asexuella

känner sig attraherade till andra människor men utan den sexuella komponenten och istället ser det bara som romantisk och/eller emotionellt (2011:468). Carrigan argumenterar dessutom att olika individer under olika omständigheter delar gemensamma kärnerfarenheter då de konfronterar sociokulturella sammanhang som förkastar asexualitet och bekräftar sex (2011:476). På den kulturella attitydsidan kan vissa personer med övergripande sexnegativa åsikter ha en avslappnad attityd till vissa ämnen, eller så kan någon vara generellt sexneutral. Även om sexuell läggning är en generellt konsekvent egenskap hos de flesta människor, kan attityder till sex förändras över tiden, oavsett om det är baserat på kulturella förändringar, mellanmänniska kopplingar eller livserfarenheter, vilket kan gälla både asexuella och sexuella människor (AVEN).

3 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING

Flera av informanterna nämner att det saknas information och kunskap kring den asexuella gruppen och om allmänheten bara vet om ace-gemenskapen så kan det bidra till att man känner sig mer trygg.

Asexualitet är en sexuell läggning som antingen är okänd eller missgynnad i samhället och dessutom så finns det knappast någon forskning i sammanhang med samhälle och kultur. Även människor som kan befinna sig i det asexuella spektret känner inte till sexuella läggningen eller så lever de i en värld, ett samhälle, där sex har normaliserats och har blivit en norm. Dessutom så utesluts ace i många fall från HBTQ av olika organisationer (t.ex RFSL). Vad jag anser att socialantropologin kan bidra med till forskningen kring ace/asexuella gruppen i samhället är att ifrågasätta och upplysa om normer och system som gör att ace-gruppen inte känner sig trygg i det sexuella samhället vi har i dagens tid. Sexualitet har fått en stor betydelse i dagens samhälle och det finns kultur, ritualer, tron och mycket mer kring det. Socialantropologin handlar om det mänskliga samhället och hur det fungerar. Ace-gruppen är en del av detta samhälle, som blir påverkat av och lever med kulturen, normer och system i samhället.

I materialinsamlingen visade det sig att det finns mer forskning kring asexualitet i psykologi och samhällsvetenskapliga ämnen, men sällan med fokus på hur samhället och asexualitet samspelar med varandra. Denna studie ska bidra till att fylla kunskapsluckan om asexuella och deras erfarenhet av att leva i ett sexuellt samhälle. Syftet med denna uppsats går ut på att analysera asexualitet i det sexuella samhället utifrån en socialantropologisk syn. Det gäller att förstå hur asexuella individer upplever det sexuella samhället och hur de ser på sin egen sexualitet. Fokus läggs på hur informanterna upplever och tänker kring det sexuella samhället och tar sedan upp netnografi, som ska komplettera informanternas berättelse, eftersom jag vill upplysa kring hur det kan påverka på den mer breda planen som blir synlig på nätet/sociala medierna. Det är inte sällan man pratar om människan som en sexuell varelse och utgår från att sexdriften är naturlig för människan. Jag är ingen biolog, och i intervjuerna så framgår det inte hur den biologiska driften till sex existerar hos informanterna, men jag vågar påstå att inte alla känner av den ”naturliga” sexdriften. Vissa informanter i studien tog upp fantasier, eller en sexuell reaktion från kroppen, men viktigt är att betona, att detta inte behöver betyda något för individens sexuella önskan och drift.

Eftersom det finns en kunskapslucka inom socialantropologin då det gäller den asexuella gruppen i samhället, så har jag bestämt mig för att ge en översikt om hur informanterna ser på livet i det sexuella samhället. Framtida forskningar bör fördjupas med en mer utförlig analys om normer, strukturer, kulturer och hur de samspelar med ace-gemenskapen. Som Stevens skriver, så är kultur ett system och har en utgångspunkt inom antropologin som är att ingen enskild del av kulturen kan förstås fullt ut utan att man undersöker den delens koppling till alla andra delar av systemet (Stevens 2014:1). Det är dags att asexualitet får en plats i samhället och med detta också i socialantropologin.

Problemformulering:

Uppsatsen handlar om hur asexuella personer upplever och uppfattar det sexuella samhället och hur normaliserat asexualitet är i ett sexuellt samhälle utifrån informanternas perspektiv. Asexuella människors syn på samhället är en första början på att få antropologins uppmärksamhet på asexuella gruppen i den samhällliga strukturen. Det är viktigt att inte bara prata om ace-gemenskapen, utan att lyfta fram deras röster, tankar och syn på samhället och dess strukturer, normer och kultur. Då det i antropologisk forskning handlar om norm avvikande sexualiteter som till exempel homosexualitet, så pratas det mycket om dem, men sällan så blir deras röster hörda. Som en framtidig forskare, så anser jag det viktigt att lyfta fram individuella röster inom samhället och upplysa om problem som normer skapar åt enskilda grupper och individer.

I min studie utgår jag från följande frågeställningar:

Hur är det att leva som asexuell i ett sexuellt samhälle?

Hur påverkar det sexuella samhället asexuella personer på en personlig plan?

Jag kommer att lägga fokus på de problemen individerna upplever, med utgångspunkt att framföra en viss kritik.

3.1 DISPOSITION

Studien börjar med att redogöra för empiriska metoden, fältet och informanterna, reflektering kring reflexiva grunder och etiska grunder i kapitel 4. I kapitel 5 så redogör jag grundläggande för vilken tidigare forskning som finns inom fältet om sexualitetens antropologi som går ut på att ge en överblick över historisk forskning inom detta sammanhang och avslutas sedan med en redogörelse kring forskning som finns om asexualitet. I kapitel 6 ska jag presentera teoretiska grunderna som bygger på queer och genus baserade teorier utgående från Eve Kosofsky Sedgwick om performativa tystnaden, Margaret Lindholm och

omöjligheten att leva öppet och Pia Lundahl och hennes teori om autenticiteten.

I det följande kapitlet så presenterar jag de empiriska resultaten. Jag har delat upp analysen i olika kapitel, där jag börjar med att redogöra för vilken betydelse asexualitet har på informanterna och hur pass asexualitet är normaliserat i livet av informanterna och går sedan över till att analysera hur det är att leva i ett sexuellt samhälle som asexuell. Sist så följer frågan om ålder spelar en roll för hur individen upplever sin asexualitet. I kapitel 8 avslutar och avrundar jag forskningens resultat i en slutsats.

4 METOD

Studien är genomförd med en kvalitativ metod och grundas på materialinsamling genom intervjuer och observering på en netnografisk grund.

Själva fältet är sociala medier, dess forum och inlägg och intervjuer. TikTok och två poddar var primära källan i netnografien där jag fick ta del av olika tankar, videon och berättelser av individer som pratar om ämnet asexualitet. Informanterna åt intervjuerna söktes och hittades över mina och andras sociala medier och jag har även kontaktat en organisation som kallas för SpAce. Jag försökte att få en mångfacetterad grupp som är olika i kön, sexualitet, ålder och härkomst för att kunna få olika syn och erfarenheter. Intervjuerna hölls semistrukturerade och som en interaktiv process där jag lät informanten prata och jag endast ställde ett par frågor. Jag förberedde vissa frågor som säkerställde att jag fick informationen som jag ansåg vara viktig åt min studie och som var de primära frågorna under intervjuens process. Vissa intervjuer blev väldigt strukturerade i och med att jag ställde frågorna och informanten svarade på dessa, medan andra var semistrukturerad och en interaktiv process, där intervjun blev mer av ett samtal mellan mig och informanten. Sista intervju var rätt spännande, då informanten själv är en Ace aktivist och jag hade skickat ett par av frågorna i förväg, så hon pratade på och jag behövde inte ställa många frågor.

Eftersom jag bestämde mig sent i undersökningen att ta med mig netnografien, så samlade jag in materialet långt efter intervjuernas bearbetning. Netnografien bidrar till min undersökning med ett bredare perspektiv och genomfördes på sociala medier som Facebook, Instagram, TikTok och allmänna nätet. Netnografien är intressant i min undersökning på grund av att flera av informanterna nämner nätet och sociala medier som en viktig informations och gemenskaps källa. Som Kozinets skriver, kan netnografi hjälpa oss att förstå olika kontexter, de nya sociala formerna (2015:1). Netnografien kan hjälpa till att upplysa om stilar av interaktion, personliga perspektiv, manifestering av kreativitet, kommunalt utbyte och mycket mer (2015:3). ”In fact, online access to vast amounts of archived social interactions alongside live access to the human beings posting it entirely changes the practise of ethnography and in fact, all of the social science.” (2015:4). Jag håller med om Kozinets uppfattning om netnografien. Att få delta i sociala interaktioner på nätet och lära mig om andras uppfattningar, tankar och erfarenheter, har gett mig möjligheten att förstå informanternas, men också mina egna erfarenheter bättre.

Min fokus av netnografin la jag på två poddar ”social bonding with sex and romance” (2021, oktober) med Kayla och Sarah, och podden ”Asexuality and Porn” (2022, April) med Maria, Samantha och Yasmin Benoit. Dessutom så tog jag lite information från diskussioner på Facebook och videon på TikTok.

4.1 MATERIALINSAMLING, FÄLT OCH INFORMANTER

Kvalitativa studien syftar på att genom intervjuer kunna upplysa om asexuellas erfarenheter i ett sexuellt samhälle. Materialinsamlingen har därför utgjorts av nio intervjuer och observation av forum på nätet/sociala medier och att lyssna på olika poddar. Intervjuerna är genomförda över zoom och tog mellan 30 och ca 90 minuter. Individerna fick välja dag och tiden som passar bäst för de. Informanterna som bodde i Malmö, fick välja vilken intervjuform de kände sig bekvämast med och då det fortfarande rådde en pandemi så valde alla zoom. Andra som befann sig på större avstånd, som till exempel i USA fick välja om de ville genomföra intervjun över videochat eller mejl. Tack vare pandemin så var zoom ett allmänt utbrett system, och blev på grund av det platsen där jag träffade alla informanter. Det positiva med den digitala intervjun var att det fanns möjligheten att få prata med folk som bor längre bort, och på grund av det så fick jag ett större perspektiv över informanternas erfarenheter på olika platser och i olika samhällen. En annan aspekt jag ansåg var positiv med den digitala intervjun var att det fanns en större distans mellan mig som forskare och informanten. Då ämnet är ett personligt nära liggande ämne, på grund av min egen sexualitet, så underlättade denna distans min möjlighet att vara objektiv (kommer att utveckla det lite mer djupgående i min reflexiva/etiska del). Dessutom så kändes det som att informanterna kände sig mer bekväma att prata öppet och fritt om sig, sin sexualitet och sina erfarenheter, då vi hade ett digitalt rum som gav dem trygghet av att känna sig bekväma i sitt eget hem, samtidigt som att jag inte befann mig i deras privata sfär. Att jag själv tillhör ace-gruppen kan ha bidragit till att informanterna kände sig trygga att prata med mig. Informanterna är huvudsakligen kvinnliga, bara två är manliga. Informanterna lever alla i ”västliga” samhällen som Sverige, USA och UK. Åldersgruppen ligger mellan 18 och 59, men de flesta koncentrerar sig i åldersgruppen 22–35.

Intervjuerna är genomförda med 9 olika personer och fokuserar på deras känsla om och erfarenhet av att vara asexuell i ett sexuellt samhälle.

Informanter:

Anton, 18 år gammal, identifierade sig som asexuell då han var ca 15 eller 16. Han är heteroromantisk och från Kalifornien.

Sofia, 28 år gammal och identifierade sig som asexuell vid ungefär 21 eller 22 år. Hon är dessutom aromantisk och från Sverige. Sex-neutral

Ebba, 38 år gammal och identifierade sig som asexuell vid ungefär 35 eller 36 år. Hon är dessutom aromantisk och från Sverige.

Malin, 34 år gammal och identifierade sig som asexuell vid 26 år. Hon är från Sverige.

Lisa, 25 år gammal och identifierade sig som asexuell ungefär vid 23 år, hon är från Kroatien

Stefan, 29 år gammal och upptäckte asexualitet i gymnasiet. Han har varit flytande på spektret sedan dess, och identifierar sig just nu som demisexuell. Han är från Sverige och sex-positiv.

Lena, 23 år gammal. Det är lite oklart när hon började att identifiera sig på spektret, men hon läste om asexualitet i en bok då hon var 17 år. Efter det började hon att inse det gradvis, vet själv inte heller vart på spektret hon befinner sig, men enligt henne så passar demisexualiteten nog som bäst. Hon är från Sverige.

Vera, 22 år gammal och vid 18 år sa hon första gången om sig själv att hon är asexuell. Hon lever i UK men kommer från Polen.

Maria, upptäckte asexualiteten hos sig själv när hon var 46 år, befinner sig i 50års åldern och är från Texas.

4.2 ETISKA OCH REFLEXIVA GRUNDER

Idén att skriva om asexuella i ett sexuellt samhälle uppstod ur min egen erfarenhet av att vara en individ som befinner sig på det asexuella spektret och lever i ett sexuellt samhälle. Jag upptäckte min asexualitet sent i mitt liv och hade gått igenom en fas då jag försökte att anpassa mig det sexuella samhället. Först senare så började jag att reflektera kring samhällets fokus på sex och hur besvärligt det kan vara att leva i ett samhälle där sex är norm och förväntas att praktiseras. Grunden till att det tog så lång tid för mig att identifiera mig på spektret var att jag inte visste varifrån jag skulle få information, jag hade ingen gemenskap jag kunde fråga. Vid den tiden så hade jag redan pluggat socialantropologi och hade deltagit i en kurs om avvikande sexualiteter i samhället. Men med inget ord nämndes asexuella individer. Utifrån det så insåg jag att jag vill upplysa kring asexuellas erfarenheter i det sexuella samhället, särskilt med en socialantropologisk syn på det. Min egen position i studien blev intressant, då den kräver mycket reflektion och att hålla balansen mellan subjektivitet och objektivitet.

Reflexivitet är alltså en viktig del för mig i min uppsatsskrivning och insamling av material. Reflexivitet enligt Davies innebär ett reflekterande synsätt av forskaren till sin position i förhållande till sin forskning och sin egen person. Det är dessutom viktigt att betona att forskarens tolkning av resultaten och data dessutom är utifrån forskarens eget tankesätt och syn på världen (Davies, 2008:7). Då jag själv har identifierat mig som asexuell i många år så är det informanterna pratar om inte helt obekant för mig. Samtidigt som jag försöker att behålla min ”professionella” distans till ämnet, så försöker jag också att inte utesluta mina känslor, tankar och erfarenheter från processen. Det är viktigt på grund av att en för stor distans står i vägen för mitt skrivande, då jag inte vill vara en till ”fluga på väggen” som observerar och återberättar, utan att ge läsaren material de kan känna en viss koppling till och förhoppningsvis en representation. För mig är det viktigt att forska om ämnet på ett respektfullt sätt, där jag ger informanterna, men också hela ace-gruppen i samhället en röst och en plats i den samhälleliga forskningen. Dessutom så befinner jag mig som forskare på en insider-outsiderposition, som ger mig möjligheter att få ett annat perspektiv från insidan av gruppen/samhället som insider, samtidigt som det ger mig som forskare möjligheten att ta ett steg tillbaka och analysera och redogöra från ett mer bredare och utanför perspektiv.

Etik och intervjuer

Innan jag genomförde intervjuerna, var jag öppen och tydlig med syftet av min undersökning. Jag spelade in alla utom en intervju, efter att ha fått deras samtycke och att ha försäkrat dem att intervjuerna bara blir sedda av mig. Inspelningen krävde av zoom att de fick ge sitt samtycke tydligt i och med att det fick meddelandet av zoom att jag skulle börja inspelningen och att de då behövde trycka ”okej”, om de är införstådda med detta. Fast jag inte har möjligheten att kontrollera skyddet som sker över dessa kommunikations-plattformar, så gjorde jag ändå allt jag kunde för att skydda informanterna. Redan i transkriberingen av intervjuerna användes en alias istället för deras riktiga namn, och försökte att undvika informationer i analysen som skulle kunna avslöja vilka informanterna är. Jag var från början öppen och transparent med informanterna, gav dem fler möjligheter att ställa frågor och få svar på saker de undrade om forskningen. Jag var tydlig och transparent om att de vid varenda situation skulle kunna ta tillbaka sitt samtycke om att jag skulle få använda deras information och jag kontrollerade med informanterna, då det kändes personligt, om informationen var okej att använda. Informanters trygghet och anonymitet var min första prioritet.

Etik och netnografi

Som tidigare nämnt så hade jag bestämt mig sent att genomföra en netnografisk undersökning i min studie på grund av de etiska och rättsliga problem som är till grund av den netnografiska undersökningen. Många av diskussionerna som är intressanta för min undersökning sker i privata forum på sociala medier och det känns inte bra för mig som själv är en del av dessa grupper, och som känner tryggheten att kunna diskutera och prata öppet att föra ut och använda diskussioner och informationer som delas i dessa grupper. Enligt Kozinets innehåller netnografien många etiska beslut och mycket medvetenhet, men också att 100% samtycke inte kan finnas inom netnografien (Kozinets, 2015:130). Jag bestämde mig alltså att nämna ämnen som diskuteras i privata forum, men att inte gå djupare in på diskussionerna och dess detaljer. En annan osäkerhet var hur pass jag fick använda offentliga inlägg på de sociala medierna. Fast inläggen jag talar om var öppet tillgängliga då jag sökte på #asexuality, så kändes det ändå inte rätt. Som Kozinets tar upp, så betyder ett offentligt inlägg inte att individen också gav sitt outtalade samtycke till forskare att använda detta inlägg (Kozinets, 2015:131). Diskussioner jag går djupare och mer detaljerad in på är från offentliga inlägg och forum, där jag bestämde mig för att ta med dessa informationer. Då det gällde blandade diskussioner, så kunde jag inte be om samtycke från alla personer och bestämde mig på grund av det att hålla

det så anonymt som möjligt. Men då det gäller poddar så bestämde jag mig att använda dessa med namn, därför att de är offentligt tillgängliga på olika plattformar som exempelvis Spotify.

5 TIDIGARE FORSKNING

Sexualitet har varit en intellektuell angelägenhet för antropologin ganska länge. Enligt Lyons var antropologin om sexualitet involverad i utformningen av den ”primitiva andra” under 1700-, 1800-, och början på 1900-talet och var dessutom avgörande för konstruktionen av bilden om olikheten inom storstadssamhället (Lyons & Lyons, 2006:153). Ett par av antropologerna som tog upp frågan om sex och sexualitet var till exempel Westermarck (1906-08) som diskuterade ämnet homosexualitet i Marocko och kom till slutsatsen att homosexuell lust kan förvärfvas kulturellt. Fler av forskarna som forskade kring sex i förgångna tiden, utgick från att sex är en hejdlös naturlig kraft, som bara hölls tillbaka av civilisation. Till exempel så skrev Malinowski 1963 om hur sex är den mest kraftfulla instinkten och enligt honom så gjorde den sexuella kraften och förhållanden det nödvändigt att även i de mest primitiva mänskliga aggregaten ska det finnas medel för att undertrycka, reglera och styra den sexuella instinkten (Malinowski, 1963:120). Foucault däremot argumenterar i sin bok ”History of sexuality, Volume 1” att sexualitet inte får ses som naturligt givet som hålls i schack, han argumenterar för att sexualitet istället är ett förhållande mellan element och diskurser, en serie av meningsgivna praktiker och aktiviteter och att man bör se det som en social apparat som har historia. Foucault betonar en åtskillnad mellan sex och sexualitet och redogör för att sexualiteten inbegriper begär, fantasier men också förfaranden som ska forma beteenden och makttekniker (Foucault, 1978:10ff). Foucault öppnade upp forskningsfältet till en mer kritisk analys och bedömning av sexualitet och gjorde det möjligt att relatera sexualitet till olika sociala fenomen. Då under postkoloniala eran sexuella antropologins fokus skiftade så kom HBTQ mer in i fokusen av antropologin om sexualitet.

Till exempel så var Epprecht en senare antropolog som skrev om homosexualitet i Sydafrika. Enligt honom så var syftet med sin forskning att klargöra för historiska och existerande homosexualiteten i Afrika. Han anser att queerteorier problematiserar genitocentriska föreställningar om sex och överväger roller av olikänkta sexualiteter i att definiera heterosexuella normer (Epprecht, 2004:16). Rubin analyserar i sin essay från 1984 ”Thinking Sex” värdesystem som sociala grupper tillskriver sexualitet. Hon introducerar idén om sexualitetens ”Charmed Circle” (Rubin, 1984:160), att sexualitet som var privilegierad av samhället fanns inuti den, medan all annan sexualitet låg utanför och i opposition till den (Rubin, 1984:160). Rubin diskuterar dessutom ett antal ideologiska formationer som

genomsyrar sexuella åsikter. Hon tar upp frågan om sexnegativitet, där västerländska kulturer anser att sex är en farlig, destruktiv kraft. Rubins diskussion om dessa modeller utgår från en dominoteori om sexuell fara (Rubin 1984:157). Människor känner ett behov av att dra en gräns mellan bra och dålig sex eftersom de ser det stå mellan sexuell ordning och kaos. Det finns en rädsla för att vissa aspekter av "dålig" sex tillåts röra sig över gränsen, kommer utsägliga handlingar att också röra sig. En av de vanligaste idéerna om sex är att det finns ett riktigt sätt att göra det på (Rubin 1984:151–152). Boken "The Anthropology of Sex" skriven av Donnan och Magowan tar upp antropologernas jämförande fältforskning för att undersöka förhållandet mellan sex som identitet, praktik och erfarenhet. Sexuella kulturer varierar enormt och författarna utforskar sexualitet från mångfald till perversitet och tar upp frågor om hur olika sexuella praktiker hänger ihop. Dessutom så undersöker de det kulturella och jämförande sammanhanget för samtida sexuella praktiker och tro. Boken tar upp utformningen av sex genom globalt verkande faktorer. Utöver de nämnda forskningarna så finns också Stevens (2014). Han diskuterar sexualitetens centrala roll i mänskliga kulturen och lägger fokus på sexualiteten i sociala organisationer, incest och äktenskap, struktur av religiös ritual och kosmologi och mycket mer. Dessutom så betonar Stevens att eftersom kultur kan anses vara ett system, så måste överväganden av sexualitet vara systematiska för att man ska kunna förstå dem fullt ut (Stevens, 2014:1). Stevens skriver om hur antropologiska studier om sexualitet visar hur sexualitet på den biologiska sfären är konstant, så skiljer sig sexuellt beteende och mening/förståelse avsevärt tvärkulturellt (Stevens, 2014:1).

Efter en liten sammanfattning av olika forskningar och forskare inom det antropologiska fältet som har befattat sig med frågan om sex och sexualitet, så går jag över till att ge en överblick över vilken forskning som har gjorts då det gäller asexualitet.

"There is more to life than sex" är en artikel där Carrigan presenterar resultat från sitt forskningsprojekt, som utgår från blandade metoder. Syftet är att förstå det Carrigan kallar för självidentifierade asexuellas levda erfarenheter (Carrigan 2011:462). Han går igenom olika andra forskares resultat som har skrivit om asexualitet, tar upp asexuellas identitet och erfarenheter, frågan om identitet och gemenskapen och går in djupare på olikheter och likheter inom den asexuella gemenskapen. Carrigan argumenterar att definitionen av asexualitet enligt AVEN döljer en stor grad av mångfald och hur man kan hitta en rad av attityder och inriktningar i ace-gemenskaper (Carrigan, 2011:476). Han resonerar kring hur mångfalden står i kontrast till gemensamma erfarenheter och de behov människorna i

gemenskapen har när de konfronterar sociokulturella sammanhang som bekräftar sex. Han anser att gemensamma dragen underlättar mångfalden och leder människorna till olika forum, där diskussionerna och debatten tillåter, enligt Carrigan att individerna kan förankra sitt deltagande i samhället genom det expanderande ordförrådet som tillåter individen att artikulera sig bättre (Carrigan 2011:467). Däremot så går artikeln ”Sex and The Ace Spectrum” djupare in på att utforska asexuellas beteende, attityder och önskningsar och tar dessutom inte bara upp asexuella utan fler sexualiteter på ace-spektret som till exempel grå- och demisexuella. Studien tar upp sociodemografiska fakta, definitionen av sex, som visade sig vara för de flesta ace deltagarna i studien den genitalla stimulansen. Allt utöver det ansågs inte vara sexuellt. Enligt studien så anser 90% av deltagarna anal eller vaginapenetration vara sex, medan bara 30 % ansåg icke-genital ”sexuell” interaktion kan räknas som sex (Hille m.fl, 2019:818). Dessutom tar studien upp livstidsbeteendemönster hos asexuella, och framtida sexuella intressen hos ace-individer. Här går studien djupare in på olika resultat angående sexuella intressen hos ace-individer och slutsatsen blev att de flesta individerna inte har intresse att delta i beteenden de anser vara sexuella. Också Hille et.al inser i sin studie, att fast demi-, grå-, och asexuella kan studeras ihop för att få jämförelser, så bör de inte blandas ihop till en asexuell kategori (Hille m.fl, 2019:820). Även Carvalho och Rodrigues studie belyser behovet av att erkänna mångfalden inom ace-gemenskapet genom att upplysa kring betydelsen av erfarenheter och individuella skillnader i att framställa hur individer tolkar sin identitet och sina relationer. Studien kommer till slutsatsen att en bättre förståelse om mångfalden inom ace-gemenskapen kan bidra till en förbättrad förståelse för asexualitet av vårdpersonal och akademiska sfären. De uppför ett exempel på terapeuter och argumenterar för att det är viktigt att de förstår bakomliggande processer till ace identitetsbildningen, så de kan undvika stereotypisering och bättre gå in på individers känslor och erfarenheter. En annan forskare som har gjort en studie kring asexualitet är Carter. I hennes studie analyserar hon ace karaktärer i romaner och ger en överblick av det aktuella tillståndet för ace-spektrum romantik och lägger fokus på hur huvudkaraktärer förhandlar om sina relationer. Genom att göra detta ska det enligt Carter förändra attityden till sexuella minoritetsläggningar och ska erbjuda ett alternativt perspektiv på samhälleliga och kulturella frågor åt allosexuella individer. I sin sammanfattning ställer Carter frågan om ace-spektrum romantiska historier bara är en trend eller en nödvändig förändring. Hon kommer till slutsatsen att det är för tidigt att säga, men lägger märke till fyra indikatorer som, enligt Carter, är viktigt att observera (Carter, 2020:15). Den första indikatorn är frågan om hur många ARF-romaner (ace-spektrum romanfiktio) som ges ut under varje år och genom vilka kanaler. Dessutom så nämner Carter

mängden data som finns på onlineförsäljningsplattformar som kan påverka om det tillverkas mer eller det bara kommer att vara en tillfällig modefluga. För det tredje ställer Carter frågan, om ARF-romaner kommer fortsätta att utbilda karaktärer om asexualitet, eller om det kommer att läsas på samma sätt som M/M-romantik (fiktion med en intim relation mellan två eller fler män i fokus av handlingen) som inte förklarar homosexualitet. Som sist ställer Carter frågan om de som identifierar sig som ace-spektrum blir till en kärleksvärlds minoritet. Hon avslutar sin artikel med frågan om sex utan kärlek är möjligt, varför inte kärlek utan sex (Carter, 2020:15).

I sammanfattningen om tidigare forskning har jag gett en överblick om hur antropologin historiskt men också dels i nutid la fokus på sex och sexualitet, och gick sedan över till att presentera ett par forskningar som har gjorts inom samhällsliga och psykologiska ämnen om asexualitet. Det finns fler forskningar utöver det jag har presenterat, men urvalet av tidigare forskning har gjorts utifrån vad som kan vara intressant för min egen forskning. Från Malinowski, som visar hur sex kan tolkas som något farligt, till Foucault som förändrade synen på sex och sexualitet och gav forskningen ett bredare perspektiv, över Carrigan som ger oss en idé om hur asexualitet kan förstås och tolkas fram till Carter som ger oss en idé om hur asexuella karaktärer börjar att dyka upp i media och böcker. Alla dessa ger ett intressant perspektiv på sexualitet och asexuella i samhället och bidrar till min egen studie med ett mångfaldigt perspektiv.

6 TEORI

Teorierna bygger på genus och queer teoretiska grunder och utgår från Lindholm, Lundahl och Tiefer. Eftersom asexualitet ingår i queera sfären så är det bara rättvist att bygga forskningens teorier på queer och genusteoretiska grunder.

Jag utgår från att asexualiteten hänger samman med att behöva komma ut jämt, förklara sig upprepande och iscensättningar. Eftersom asexualitet inte är något som kan synliggöras med ytliga markörer och symboler, så handlar den så kallade "iscensättningen" om något annat. Dessutom så kan man utgå från en viss performativ handling då det gäller asexuell interaktion med samhället, särskilt innan individerna inser att de identifierar sig på det asexuella spektret. Lindholm tar upp frågan om öppenhet och att komma ut och hon skriver i sin avhandling "dubbelliv" om hur trots den ökande samhällliga öppenheten vad som gäller homosexualiteten, det inte riktigt går att leva öppet (Lindholm, 2003:12). Hon betonar hur processen att komma ut inte är en enstaka situation i livet, utan behöver upprepas gång på gång för att leva öppet (Lindholm, 2003:14). Dessutom så kommer jag att ta upp Lundahl med hennes teori om autenticitet. Också här baseras det på en queer baserat teori. Teorin om autenticitet handlar om upptäckandet av det autentiska jaget och den autentiska sexualiteten som är bärande i queera narrativet. Hon redogör för hur "komma-ut" processen kan anses handla om "något som varit dolt upptäcks, varigenom individen ges en möjlighet att göra sig av med en "falsk" heterosexuell identitet och i stället korrekt identifiera och namnge sin sanna essens" (Lundahl, 1998:67). Hon tar upp uttrycket "alla pusselbitar föll på plats" och redogör för hur det tyder på att något har funnits där från början, men behövdes bara fogas samman. Teorin om autenticitet är relevant för min forskning, då den tar upp problemet med frågan om hur pass autentisk man kan känna sig som en asexuell individ i ett sexuellt samhälle.

Utöver dessa teorier som befattar sig med queer och genusfrågor så blir Tiefer och hennes teori kring vad som är normalt och varför människor vill vara "normala" intressant för studien. Tiefer talar om de fem meningarna av begreppet "normalt" (1995:9 -10), där hon tar upp det subjektiva som handlar om hur man ser på sig själv som normal och utifrån det så är varje som är som en själv också normal. Den följande är den statistiska. Enligt den så är beteendet som är mest vanligt, det normala. Sedan finns den idealistiska, där det normala anses vara perfekt, det vill säga, idealet anses vara eftersträvansvärt. Den kulturella uppfattningen av normalt är enligt Tiefer den standard normaliseringen de mesta använder sig

av och som förklarar varför våra egna uppfattningar om normalisering inte alltid stämmer överens med den av andra länder och kulturer. Till sist så finns den kliniska definitionen av normal, som utgår från vetenskapliga data om hälsa och ohälsa (Tiefer, 1995:9–10). Så vad är det ”normala” i frågan om sex? Man kan nog utgå från en blandning av alla fem uppfattningar Tiefer nämner, där det subjektiva och idealistiska påverkar vår förståelse om sexuella normaliteten som mest. Tiefer tar dessutom upp frågan om varför människor lägger värde på att vara normala, då enligt henne avvikelse inte har skadliga konsekvenser (Tiefer, 1995:11 – 12). Hon har tre teoretiska svar på det: Det första svaret länkar hon till århundranden av religiösa och sedan medicinska stadgan som har övertygat människan att avvikande sexuell läggning, drift och agerande är tecken på fysisk eller psykisk ohälsa. Ett annat argument för varför människan bryr sig om att vara sexuell ”normal” förklarar Tiefer med hur sexualitet länkas med succé i relationer och moderna oron om skilsmässa. Som sist så handlar det om social konformitet. Enligt Tiefer så är detta nog det viktigaste skälet till att människor strävar efter att ingå i det sexuella ”normala”. Hon fortsätter att argumentera för hur dagens användning av ordet ”normal” är en kod för socialt okej och att det beror i enorm grad på jämförelsen mellan sig själva och andra, hur människor känner om sig själva (Tiefer, 1995:11 – 12). Detta vill jag länka till de Swaan och det han skriver om människan som en social varelse. De Swaan skriver om hur människor har ett behov av andras tillgivenhet och utifrån det, enligt de Swaan så gör den allt vad den kan, att uppnå andra människors tillgivenhet och aktning (de Swaan, 2003:17). Detta kan nog också stämma för många inom det asexuella spektret. Han argumenterar att det inte finns människor som lever helt och hållet frikopplad från andra människor och att människan, tillsammans med andra, bildar nätverk av beroenden men också förväntningar (de Swaan, 2003:35). Förväntningar kan grundas i lagar, men de flesta har att göra med sedvaneregler eller konventioner. Enligt de Swaan delar alla som vet hur man bör föra sig i samhället både de allmänna förväntningarna som baserar på lag, konventioner och förnuft och särskilda förväntningar som enligt de Swaan hör ihop med specifika roller (2003:36 – 37). Denna teori kan appliceras på hur asexuella lever i ett sexuellt samhälle, då det finns särskilda roller och förväntningar vi som ace-gemenskapen kämpar med och själv förväntar av oss att delta i.

7 ASEXUALITET OCH SAMHÄLLET

Människans sexualitet är inte bara biologin av kroppsliga interaktionen utan sex är mänskligt konstruerat och bärs av ritualer, normer och uppfattningar. Det handlar om ett koncept, som enligt Tiefer är ett koncept med djupgående men föränderliga definitioner (Tiefer, 1995:3). Att kontextualisera sex är enligt Tiefer ett sätt att diskutera vissa mänskliga potentialer för medvetande, beteende och uttryck som är enligt henne tillgängliga för att produceras, modifieras, förändras och definieras (Tiefer, 1995:3).

Eva Illouz citerar Mottiers fråga "How have we come to believe that sex is so important to who we are?" och besvarar frågan med att teoretisera kring hur vår sexualitet är levd som värderingen och praktiserandet av vår frihet (Illouz, 2021:46). Sex anses vara en naturlig drift av de flesta samhällen, men det finns en ytterligare aspekt av den retoriska kraften som ges till sexuella handlingar. Enligt Tiefer så handlar det om universalitet. Enligt henne så anses den naturliga sexuella instinkten vara naturlig och en del av att vara människa och på grund av det anses sex vara universellt för det mänskliga tillståndet (Tiefer, 1995:33). Men vad med de som inte faller in i dessa kategorier? Som inte känner av den så kallade naturliga sexuella driften?

7.1 BETYDELSE

I intervjuerna ville jag först veta om vad asexualiteten betyder för informanten, att få en känsla om hur deras position till asexualiteten är. Det intressanta var att dem flesta av informanterna länkar en lättat och känsla av trygghet till själva innebörden av begreppet. Så berättar Anton att han anser att asexualiteten ger honom en sorts av trygghet, eftersom det är tröstande att veta att man tillhör en större grupp, särskilt i en värld där allt, implicit eller explicit, definieras genom sexuell lust eller attraktion till andra. " ... its refreshing to know that the way I am experiencing the world isn't my own perview alone... especially given how it sometimes can be very exhausting" (Anton). Också Lisa berättar hur begreppet hjälpte henne att förstå att hon inte är annorlunda och att det finns någon vettighet i allt. Begreppet hjälpte henne att förstå varför hon var annorlunda och att det gav henne en känsla av trygghet och tröst. Stefan berättade att begreppet är mer än bara en läggning och vad läggningen är som en definition. Enligt Stefan så är det ett sätt att hitta en grupp, där man kan vara en form av gemenskap och ha en form av samhörighet.

Stefan: samhörighet och community med likasinnade, där man kan finna en form av trygghet. Det är mer än bara en läggning och vad läggning är som en definition. Det är ett sätt att hitta en grupp människor där vi kan ställa varandra frågor och kan vara ett stöd åt varandra. Där vi kan vara en form av gemenskap och ha en form av samhörighet.

Utifrån informanternas berättelser så framgår det, hur utöver begreppets definition, att begreppet gav dem en säkerhet, trygghet och gemenskap samt en känsla av att inte längre vara själv och en förklaring till deras känslor. Carrigan betonar hur upptäckten av en asexuell gemenskap kan ha en djupgående effekt på individens självförståelse och att återkomsten till en gemensam identitet kan skydda en mot patologi och tvetydighet. Dessutom så underlättar det ett självklargörande och acceptans enligt Carrigan, som leder från en individualiserad frågeprocess till ett deltagande i en gemenskap (Carrigan, 2011:475). Detta kan länkas till hur gruppen kan hjälpa en att bekräfta sin autentiska sexualitet. Då man som ace har svårt att få acceptans och leva öppet i det allosexuella samhället, så kan en gemenskap som för många hittas genom begreppsligheten eller på nätet vara en hjälp till att bekräfta sin autenticitet på grund av en gruppillhörighet. Som Chen tar upp i sin bok om asexualitet (ACE, 2020) ”Yet the word *asexuality* by itself would be pointless if it only described an experience and did not connect me to to people who helped make that experience legible.” (Chen, 2020:15). Som Chen redogör så är begreppet asexualitet inte bara ett politiskt begrepp, utan det är också praktiskt. Hon fortsätter att skriva om hur sexualitet visade henne ett nytt sätt att se på världen.

En annan intressant aspekt jag vill ta upp då det gäller frågan om asexualitetens betydelse är det Maria berättade, då jag frågade henne om hon någonsin har ifrågasatt sig på grund av sin sexualitet. Hennes svar blev hur det är förvirrande och förolämpande och att det inte finns något bra med att vara asexuell eller bli kallat för asexuell. Men att det hjälpte henne att förstå sig själv. Hos Maria kände jag en viss frustration över att vara asexuell. Hon är den äldsta i studien och identifierade sig med asexualitet sent i livet. Fast jag hittade henne som informant över en Facebook grupp, så fanns det en viss underton av ensamhet hos henne då hon berättade om sina erfarenheter. Denna underton kändes igen hos fler personer som söker råd på olika forum att de känner sig ensamma, särskilt då de tillhör äldre generationer. Dessa personer berättar om att vara asexuella, men att ha det svårt med det, då de inte riktigt hittar likasinnade de kan prata med och dessutom i allmänhet har svårt att prata om det med människorna omkring dem, dels berättar de också att deras egna partner inte har förståelse för

det. Medan asexualiteten ger den ena trygghet och känslan av att inte vara själv, så har asexualitet för andra den motsatta betydelsen och affekten. Fast de uttalar sig om att begreppet hjälper dem att förstå sin sexualitet, så försöker de ändå att hålla det tyst.

“Maybe it is difficult to define yourself as asexual or explain that concept to others, because it’s kind of based on not doing anything. I haven’t felt sexual attraction to anyone, but can’t prove it will never happen” (*Sofia*). Sofia berättar hur det är lättare att bevisa att man är queer, än asexuell, då man aldrig kommer kunna bevisa det. Då Lundahl skriver i sin teori om autenticitet om lesbiska kvinnor, så kan man utgå från att processen som leder till att finna sitt autentiska jag och sin autentiska sexualitet innehåller sorts av bevis i form av att man kan visa upp en partner. Som Sofia påpekar, så finns det inga bevis på asexualitet, är man tillsammans med någon så kan det sexuella ändå hända. Så hur ska man bevisa sin sexualitet och med det uppnå sin autentiska sexualitet? Sofia avslutar med att säga hur det är lätt för människor att säga, att hon är för ung, eller att hon inte har träffat rätt person hittills. Här kan man nog också ta upp Bourdieu och påstå att individerna spelar en sort av roll i samhället men också inom ace-gemenskapen, där de försöker att upprätthålla en viss roll eller förväntning genom att spela en viss roll. Bourdieu skriver om hur interaktion liknar ett spel och vill man komma in på spelfältet måste man acceptera vissa spelregler och veta om vilka värden man spelar om (Bourdieu, 1999:131). Fast Bourdieu talar om interaktionen mellan människor på den sociala sfären och i sociala grupper, så kan den ändå användas på hur asexuella interagerar med det sexuella samhället. Här utgår jag från teorin att asexuella spelar en roll i det samhälleliga sexuella spelet, fram till att de känner igen sig på det asexuella spektret. Då upphör de att spela rollen fullt ut, men på grund av deras vana vid att spela en särskild roll i samhället så behöver de bli vana vid den nya rollen de spelar, samtidigt som flera fortfarande försöker att passa in i den gamla rollen. Anknäper man detta till De Swaan och länkar det till asexualitet, så har sex en viktig roll i samhälleliga livets spel där det förväntas av individen att den spelar sin roll som en sexuell varelse. Som poddcasten ”asexuality and porn” (2022, april) tar upp, så förväntas av en individ som är ung och fruktbar att vara sexuell. Fyller man alltså rollen som ung, fruktbar och dessutom intresserat att delta vid relationer så förväntas man att spela sin roll som sexuell varelse. Att vara ace stör funktionen av rollen ”sexuella varelse” men begreppet och det medföljande gemenskapen många upptäcker genom att upptäcka sin asexualitet, ger individerna en ny funktion, en ny roll som ger de flesta en känsla av trygghet.

7.2 NORMALISERAT OCH ATT VARA ”NORMAL”

En annan aspekt av inledning till min undersökning blev frågan om hur pass asexualitet är normaliserat i livet av informanterna. Här blev sex som något privat en intressant aspekt, då informanterna pratade om hur normaliseringen hänger samman med att behöva prata om det och hur det kan kännas krångligt, jobbigt och känslösamt. Fler av studiens informanter berättade om hur de känner att de behöver komma ut flera gånger och hur det nästan alltid hänger samman med att behöva förklara sig. Som Lindholm skriver i sin avhandling så är öppenhet ”en handling som för att bli verksam måste utföras igen och igen i olika sociala situationer” (Lindholm, 2003:15). Utifrån det så kan det vara svårt att verkligen leva öppet, då som Lindholm resonerar kan man bli bemött med att det man säger inte är av någon betydelse för den andra eller andra skäl (Lindholm, 2003:24). Denna tendens kan också kännas igen hos forskningens informanter. De flesta kommer nog aldrig kunna leva öppet som ace då det skulle innebära att komma ut om och om igen, och att behöva förklara sig om och om igen. Då jag pratade med informanterna så blev det tydligt att det inte är lätt att leva i ett sexuellt samhälle som asexuellt. Ett stort problem flera av studiens informanter nämner är att samhället inte verkar vara intresserat av att lägga märke till att asexualitet existerar, men det kan såklart bero på att sex säljer bra. Fler av informanterna verkar vara uppgivna då det gäller att sprida kunskap kring asexualitet. Sedgwick's teori om hur homosexualitet bärs upp av en performativ tystnad blir intressant i detta sammanhang på grund av att, enligt Sedgwick, så utövas makt genom okunskap och outtalbarhet (Sedgwick, 1990:1ff). Sedgwick talar om homosexualitet, men jag vill översätta homosexualiteten till asexualiteten, då det passar lika bra. Till exemplet Lisa, som berättar hur fast de flesta säger att de är ganska öppna, kan visa sig ha många fördomar. Hon fortsätter att fråga vad poängen är att prata om asexualiteten med andra. Också Ebba nämner okunskapen som ett problem och tar upp hur okunskap ofta blir till fördomar. Lena berättar om hur hon tycker det är jobbigt att behöva förklara asexualiteten för andra och hur hon dessutom tycker det är jobbigt att känna sig exkluderad på grund av att hon inte kan vara med eller relatera till vissa samtal, och hur det kan kännas lite isolerande. Enligt Chen så är de flesta människorna inskränkta av sexuella normer, men särskilt asexuella, fram till att de blir exkluderade (Chen, 2020:6). Sofia berättar om hur hon knappast ännu bryr sig om att komma ut fast hon anser det vara viktigt att sprida kunskap om asexualitet, då det enligt henne känns ansträngande. Hon berättar att hon nästan varenda gång behöver upplysa människor om vad asexualitet är. Hon lägger märke till hur det är särskilt jobbigt att komma ut som ace i HBTQ grupper, fast det råder mer förståelse och kunskap kring ämnet, där acceptansen inte är lika

bra. Sofia fortsätter att hon känner sig mer välkommen i Polen i HBTQ grupper. Då jag frågade efter varför, så berättade hon om sin teori, att eftersom HBTQ fortfarande är förtryckta i Polen, så välkomnar dem ace-personer lättare. ”The more people who join the fight, the better... nobody is really gatekeeping”. Gatekeeping verkar att vara ett större problem i den svenska HBTQ rörelsen. Enligt Sofia så är det mest de svenska som har problem med asexualitet. Som Sofia fortsätter att berätta, så tror hon på att det beror på att HBTQ rättigheter har funnits längre i Sverige men bara åt vissa grupper. Utifrån det, så finns det problem med gatekeeping, men att det inte bara gäller ace, utan också bi och trans, grupper som befinner sig mellan vissa faser. Också podden ”Social bonding with sex and Romance” tar upp queer gemenskapen, och diskuterar om hur det är lättare att komma ut som queer person, då enligt dem det handlar om en utåtvänd synlig situation.

Kayla: you have outward gay experiences with another person whether that be dating or sex or something else, but when you're aspects it's that you don't necessarily have those experiences, so even in the queer community there's a lot of talk about like... it kind of goes back to us going back to the love is love thing...

SARAH: Right the queer community also revolves around sex and romance in the exact same way that straight communities do.

KAYLA: Right, but for a lot of like queer people it's so intertwined with their coming out or their coming to terms with their identity process- (Social bonding with sex and Romance, 2021, Oktober, min:20)

Denna konversation mellan Kayla och Sarah i podden visar tendensen på hur det är lättare och mer normaliserat att komma ut som queer, medan de påpekar att det inte är lika lätt för ace-människor som kan leda till att det nog är svårare att normalisera asexualiteten och leva öppet som ace, då det inte är en tydlig handling. Som fler av forskningens informanter berättar, så grundas asexualiteten i att inte göra något och på grund av det liksom inte existerar. I Lundahls termer om autenticitet kan frågan ställas: hur pass autentisk kan man vara och bli som asexuell person, då ens sexuella identitet grundas i att inte göra något? Då det handlar om normaliseringen av asexualitet i samhället men också inom HBTQ grupperna så är det inte bara studiens informanter som strular med att hitta sin autentiska sexualitet och sitt autentiska jag på grund av motstånd av samhället och HBTQ grupper. Även i olika grupper på sociala medierna framgår det att många strular med problemet att inte ingå i normsamhället och att asexualitet inte är normaliserat i deras kretsar. På TikTok så finns det en trend under låten ”Its

tough to be a god” (från filmen *The Road to El Dorado*, 2000), där olika individer som befinner sig på det asexuella spektret skämtar om sin normavvikande sexualitet. Men utöver hur de olika informanterna blev bemötta, särskilt inom HBTQ grupper, så framstod det också situationer inom vården, där informanterna berättade om hur det finns brist på information och normalisering av asexualitet. Malin berättar om en situation med en kurator, som ansåg hennes brist på sexlust var på grund av hennes veganism och att om hon skulle äta mer kött, så skulle sexlusten också återkomma. Ebba berättar också om en annan otrevlig erfarenhet med vården där det handlar om en situation då hon skulle ta cellprov hos kvinnoläkaren för ett par år sedan och blev bemött med en konstig stämning. Hon fortsätter att berätta hur sjuksköterskan tittade på henne som att hon är konstig, då hon fick veta att Ebba inte har haft vaginal sex inom 20-års åldern. Det är inte sällan att individer som identifierar sig på det asexuella spektret, misstänks av andra att ha en disfunktion eller liknande. I sin artikel diskuterar Bogaert likställningen av asexualiteten och HSDD (hypoactive sexual desire disorder) och FSIAD (female sexual interest/arousal disorder) och tar upp frågan om asexualitet bör patologiseras. Han argumenterar för att fast det kan finnas ett sammanhang mellan HSDD/FSIAD och asexualitet, så är de inte att likställas och han förtydligar att asexualitet inte kan jämföras med en mental sjukdom (Bogaert, 2015:373). Att asexualitet oftast fortfarande patologiseras är inte mycket omtyckt i asexuella samhällen. Det finns många på nätet som diskuterar ämnet och ber om att inte patologiseras, eftersom att vara asexuell inte hänger samman med en mental eller fysisk sjukdom som kan botas, utan att det är ett naturligt mänskligt drag som kan finnas i människan. Som podden ”asexuality and porn” formulerar, så är människan asexuell fram till att den kommer på att den är allosexuell (2022, April, min 01:15). Som Anton påpekar, så kan man vara asexuell och fysisk och/eller psykisk sjuk, men det behöver inte påverka varandra. Med ett skratt fortsätter han att säga hur många kan få en psykisk sjukdom som depression på grund av asexualitet, men att det inte hänger samman med bristen på det sexuella, utan mer med brist på acceptans och respekt ifrån samhället och känslan av att inte tillhöra normsamhället.

Då det gäller frågan om hur pass normaliserat asexualiteten är åt studiens informanter, så visade sig att åt de flesta var det mest i den personliga sfären, asexualitet kändes normaliserat, men inte i samband med samhället. Frågan om att vara normal, att vara en del av normen, visade sig vara något fler av informanterna hade befattat sig med. Som Malin berättar, så fanns viljan att vara ”normal” och hon kände att det var henne det var fel på. Hon berättar om

hur hon önskade sig att vara sexuell och hur hon kände sig konstig när hon hörde folk prata om sex och hur fantastiskt det kan vara men denna känsla inte slår till hos en själv. Som Tiefer reflekterar kring sexuella bilder i samhället och media (Tiefer, 1995:13), men som kan användas på asexuellas erfarenheter, formar bilderna i samhället om sex och sexualiteten idén om vad som är sant och kan gå ut på att vi tror att passionerat sex är en viktig del av många människors liv och på grund av det borde vara lika viktigt för våra egna liv. Utifrån det så är det nog logiskt att individen försöker att anpassa sig det hen upplever som normal genom medierna och samhället. I min netnografiska undersökning, så var det fler som pratade om allosexuellas reaktion på att det finns människor som inte visar intresse i sex. På podden asexuality and porn så pratar de om normen och den ”traditional route thats been ingrained for centuries and centuries” (2022, april, min 14 -15) där de avser människans värde i att gifta sig och få barn. De tar upp hur människor kan känna sig personligt kränkta av att det finns individer som inte vill och känner för att använda sin sexuella potential. Tiefer tar upp hur sexualitetens normalitet och anledningen till att människan betonar vikten av sexuell normalitet har att göra med behovet av social konformitet. Utifrån det så argumenterar jag att försöket av många asexuella att vara ”normala” kommer från att veta vara en del av det normativa samhället för att konsekvensen annars kan vara att man blir utesluten. Detta känner också många av då de inte deltar vid den sociala sexuella praktiken, för att de inte kan relatera till den. Som Kayla tar upp, så är det inte sällan att särskilt i ungdomsåldern, när sex blir medelpunkten av många samtal mellan kompisar att vissa uteslutes då de inte hänger med i samtalet. ”...like... I can just imagine so many petty middle school situations where someone gets ousted out of a friend group because they’re not interested in this conversation” (Social bonding with sex and Romance,2021, oktober, min 25).

Nätet har blivit ett ställe där många från ace-gemenskapen har hittat en ny gemenskap. Det finns många grupper på Facebook som är för ace-individer så de kan prata med varandra och söka råd, på TikTok finns det den så kallade ace-tok där det finns många ace-individer som talar om ämnet. Asexuella dyker mer och mer upp på medierna och får asexualiteten mer normaliserat. Dessutom så finns det olika kampanjer som till exempel filmen ”dear Luke love me” som befattar sig med frågan om asexualitet.

7.3 HUR ÄR DET ATT LEVA I ETT SEXUELLT SAMHÄLLE?

Då jag ställde frågan om hur det är för individerna i studien att leva i ett sexuellt samhälle, så framgick det att de flesta inte längre bryr sig att de lever i ett hypersexuellt samhälle samtidigt som det också blev tydligt att det fanns en underliggande trötthet och uppgivenhet. Anton sammanfattade mycket klart och tydligt en känsla många asexuella upplever då de lever i ett sexuellt samhälle.

The most exhausting part of being asexual isn't learning to accept oneself, it's learning to accept oneself in a society where the whole machine itself does not recognize you as a being and as such doesn't recognize you as something that needs to be represented. I would say that is the most exhausting part is, of just the everyday struggle of viewing sexual content and having it just leach away at you. (Anton).

Sofia berättar hur hon tycker att det är intressant att prata om sex (hon är sex-neutral mot att vara sex-positiv) bara det inte tvingas på henne men berättar också hur hennes arbetsställe frågar henne nästan dagligen om hon har varit på dejt. Också Kayla och Sarah nämner ett fenomen i sin podd om hur människor berättar att de inte dejtar, andra antar att det har att göra med någon sorglig anledning. ”Folk tar sig friheten att tolka för sig själva och försöker sedan lägga sin egen tolkning av den andres sexualitet på den andre” (Ebba).

Ebba uttalar hur hon kan känna skam när hon tänker på det sexuella, men inte lever ut det sexuella. Hon kommer från en frikyrklig bakgrund och berättar om skamkänslan hon hade då hennes fantasier anses vara tabu inom kyrkans norm, samtidigt som hon också känner av rädslan av att bli feltolkat som pryd, naiv eller att hon inte har intresse i sex på grund av de kyrkliga idealen hon är uppväxt med. Ebba fortsätter att berätta om hur hon nedvärderade sig själv i livet, då hon inte har haft sex och ”sex som är förknippat med att vara vuxen... att vara mogen och veta något om livet. Jag har ju inget att komma med, jag vet inget om livets centrala saker...” berättar Ebba. Hon vet själv att det är ”larvigt” att tänka så, ”men det påverkar en att det är sådär i samhället”. Det är inte helt obekant att en övergångsritual till att vara ”vuxen” är att ha sex och har man fortfarande sin ”oskuld” efter att ha fyllt 18, så tolkas man som naiv och/eller pryd. Carrigan resonerar kring hans informanters upplevelser av hur sex kan kännas som en plikt man behöver uppfylla i samhället och argumenterar för hur det sexuella antagandet som ser sex som en nödvändighet för och kulmination av den mänskliga mognande processen. Han argumenterar hur denna närvarande bekräftelse av sex, dess upplevda normalitet och centralitet för ett hälsosamt liv, kan utesluta självacceptans som ett

kulturellt tillgängligt alternativ för asexuella på grund av det åtföljande förkastandet av asexualitet som patologiskt (Carrigan, 2011:474). Också Sarah och Kayla tar upp en liknande diskussion i sin poddcast och pratar om hur den sociala pressen gör att många ace-individer tvingar sig själva att försöka dejta eller delta i sex på ett sätt som de inte nödvändigtvis vill. Dessutom så är girl/boy-talk en intressant aspekt som framstod i undersökningen. Det visade sig i fler forum men också hos informanterna och i poddar hur det kan kännas uteslutande om man inte deltar vid samtal som handlar om sex (Social bonding with sex and Romance, 2021, oktober, min 4 – 10). Anton berättar hur han ifrågasatte sig på grund av att han inte kände att han kunde relatera till andra killar i hans ålder, därför att han inte riktigt kunde hänga med på en stor del av killarnas samtal om vem som är sexy osv. Kayla och Sarah tar också upp detta ämne i podden och diskuterar hur sex-talk kan påverka hur man umgås och bygger relationer med andra, då man inte deltar i dessa samtal. Det framstod också på fler forum och olika sociala media inlägg, att det finns en stark tendens till att folk känner sig uteslutna från samtal och sociala interaktioner, när de inte känner att de vill eller kan prata om sex. Många ace-individer berättar hur samtal om sex och relationer bildar sociala band mellan människor. Att människan kan tillhöra sociala gruppen tillhör det också att hen deltar vid samtal, normer och ritualer som råder inom denna grupp.

SARAH: Yeah. It's all about fitting in, humans want to fit in humans want feel like part of the group, humans want to be liked and when you can't participate in the rituals that those communities do together, [...] because as I said, we're humans we're pack animals [...] we want that validation so if you're in a community, in a society, [...] where there's only one way of existing and you have to conform to that it can be really disheartening and really difficult if you can't or won't conform to that. (Social bonding with sex and Romance, 2021, oktober, min 34).

Det fanns fler i intervjuerna som nämnde hur de länge försökte att anpassa sig det sexuella samhället så de kunde vara en del av helheten. Det kan tolkas som att de försökte att uppnå andras aktning och tillgivenhet, då normavvikande kan gränsas ut av samhället. Enligt De Swaan så kan människan inte klara sig utan att andra människor visar dem sin aktning och på grund av det skapar en självbild utifrån vad de tror vad andra tycker och tänker om dem (De Swaan, 2003:17). De Swaan tar dessutom upp frågan om förväntningar när det gäller det sociala samhället och redogör för hur människor tillsammans med andra bildar nätverk av beroende där också förväntningar spelar sin roll. Enligt honom så baseras dessa förväntningar

mindre på lagar och mer på sedvaneregler och konventioner och att det finns specifika förväntningar som hör samman med den position som människan har i sitt särskilda nätverk (De Swaan, 2003:35–36).

I samtalet med Ebba betonade hon flera gånger fördomarna samhället har mot kyrkliga människor, om rädslan att bli misstolkat och om att hennes sexualitet fel värderads.

”Samhället som redan har i allmänhet fördomar mot kyrkliga människor... och sedan inte vela ha sex... det kan bli många fördomar...” (Ebba). Det finns starka fördomar mot både religiösa människor och människor som befinner sig på det asexuella spektret. Men inte sällan blandas det ihop. Det Ebba vill betona i intervjun är att hennes asexualitet inte hänger samman med hennes kyrkliga uppväxt och att det inte har att göra med att hon är celibat, pryd eller annat. Hon har helt enkelt inget intresse i sex.

Lisa är en 25 årig kvinna från Kroatien, som lever i ett förhållande med sin partner. Hon berättar om förväntningar som placeras på henne av samhället, då hon lever ihop med sin partner. För att Kroatien fortfarande är ett konservativt land, så är sex enligt Lisa inget ämne man pratar mycket om, men det finns förväntningar och normer man bör hålla sig vid, då man är i en relation och där tillhör alltså sex. Hon berättar om förväntningar på könsroller och vad som ska hända under en livstid och fortsätter att berätta att det finns en allmän förväntning att hon har sex. Hon betonar hur det kan kännas inskränkande ibland. “Even those who say they’re quite open, might turn out to be quite prejudice”. En intressant historia Lisa berättar från innan hon kom på sin asexualitet är hur hon inte verkligen kände till att kämpat med frågan om att känna sig annorlunda för att hon trodde att det är vanligt för tjejer att de inte känner en sexdrift och att killar är de som är sexuella. På AVEN finns det ett inlägg ”there is more to life than sex”³ (2015, januari) där en av användarna berättar hur hen alltid kände att det finns mer till livet än sex. Hen fortsätter att berätta om hur hen trodde att den samhälleliga idén om att kvinnor inte riktigt gillar sex påverkade att hen trodde att hens asexualitet var normal.

To a small extent, the societal idea that women don't really enjoy sex and they only have sex to please men made me wonder if maybe my lack of desire for sex was just normal, but for the most part, society didn't really mess with my identification as asexual (I was sufficiently socially oblivious as a child that I

³ <https://www.asexuality.org/en/topic/112368-theres-more-to-life-than-sex-societal-pressure-and-asexuality/>

missed out on a lot of society stuff, which might have something to do with that)
(AVEN medlem, 2015, januari)⁴

Stefan berättar om problem som finns in HBTQ världen då asexualitet inte accepteras i de flesta HBTQ kretsarna. Han berättar om hur man som homosexuell känner en press på att behöva vara väldigt sexuell. ”Först sex, sedan prata”, berättar Stefan hur det ofta verkar att gå till särskilt på dejting appen Grindr. Han fortsätter att berätta hur det läggs mycket fokus på utseende och attraktion och hur det emotionella kommer i efterhand och om hur det är svårt att hitta en partner där man känner sig respekterad och att man är i balans med varandra. Denna tendens kände jag också igen hos andra informanterna i studien, när de berättar om hur det går till för dem när de försöker att dejta. Anton berättar att han tycker ett förhållande skulle vara coolt, men att han inte är på jakt efter något. Han känner sig orolig för att hans önskan om att inte behöva delta i sexuella aktiviteter skulle kunna krockas med den personen han eventuellt skulle dejta. Han känner att han inte kan uppfylla den andras behov. Malin berättar om hur asexualitet blev ett hinder då man vill träffa någon för att ha en relation. ”Det kom alltid med ett slags motkrav på sex och sedan blev det alltid en konflikt” Hon fortsätter att berätta hur asexualiteten alltid gjorde saker svårare och hur man börjar att fatta att man tillhör minoriteten. Enligt Malin så blev asexualiteten till något man inte berättar om sig själv, att man är något avvikande. Det är Malin inte själv med i sin erfarenhet. Det finns många människor som identifierar sig på det asexuella spektret som känner till dessa tankar och känslor. Nästan varenda av studiens informanter kunde berätta en liknande historia, att de ville dejta men det är svårt för att sex har blivit normen innan och under relationer. Som exempelvis Vera berättar, så känner hon dejting vara besvärligt. Hon jämför det med att gå till tandläkaren. Hon berättar hur hon känner sig stressat av att behöva dejta. Sexuella förväntan kan nog vara del av stressen. Som Illouz skriver, så har kroppen och sexualiteten blivit förrådet till den nya relationella epistemologin, så fungerar sexualiteten och kroppen som sanning i ett förhållande (Illouz, 2021:92). Hon tar dessutom upp hur emotioner producerar ångest grundat i att dem kan anses vara ett hot mot individens självständighet och grundat i det, så argumenterar hon, för hur det kan anses vara lättare att ha en sexuell relation då reglerna här är enklare och mer klara, medan reglerna åt den emotionella relationen är mer svårfångade och komplicerade (Illouz, 2021:84). Detta kan nog anses ligga till grunden av den sexuella normen som råder inom relation och dejting kulturen, som försvårar dejting åt asexuella. Både studiens informanter och olika diskussioner i olika forum på nätet tar upp

⁴ <https://www.asexuality.org/en/topic/112368-theres-more-to-life-than-sex-societal-pressure-and-asexuality/>

frågan om dejting. Hur det är svårt att befinna sig på de vanliga dejtingsidorna då fokuset där ligger på det sexuella. Utifrån det så har jag genomfört ett försök på Tinder och swipat lite, 8 utav 10 män och 6 utav 9 kvinnor hade tydligt skrivit i sin profil att de söker något sexuellt och inte seriöst. Då jag kom i samtal med vissa individer som matchade med mig på tinder, så avmatchades jag av dem flesta eller så svarade de bara inte längre då de fick veta om min asexualitet. Bara en visade intresse och frågade vad asexualiteten betyder för mig. Men så slutade konversationen med att hen var övertygat om att hen kan göra mig allosexuell. Podden "asexuality and porn" diskuterar ämnet och pratar om hur vissa människor reagerar då de får veta om individens asexualitet och berättar om hur de fick bilder av genitalier från olika män som är övertygade om att kunna påverka och ändra hennes sexualitet (2022, April, min 12). Som Lisa berättar så känner hon att det finns en förväntan av att ha sex efter en viss tid då man försöker att träffa folk "and if you feel you're not ready, it's your problem...". Hon berättar hur hon har blivit pressad till att ha sex då hon var 18 av hennes dåvarande kille och skulle hon inte gå in på det, så skulle han göra slut. Det är inte sällan asexuella människor råkar ut för dessa situationer eftersom sexualiteten och kroppen har blivit till den nya relationella epistemologin, så fungerar den enligt Illouz som sanningen i ett förhållande (Illouz, 2021:92).

Utseende och frågan om att vara sexy nämns också av Maria, där hon visar en frustration över kulturen kring utseende och att vara sexy. Hon berättar om hur hon inte vill vara "sexy" eller "hot" i andras ögon, då det betyder att man är något sexuellt. Hon tar upp hur hon tycker det är jobbigt att behöva anpassa sig från kläderna till sexy-kulturen. Enligt henne så är det hjärnan som gäller i hennes jobb, inte bröstet. Att vara sexy hjälper henne inte lösa ett problem på jobbet. Illouz citerar "self-objectation in Women" av Calogero, Tantleff-Dunn och Thompson, där de pratar om hur sexualisering underlättar kvinnors utveckling av tron att utseende är viktigt också för att vara framgångsrik på livets alla arenor. "This belief is key to internalizing the sexual gaze, that is, self-objectification." (Calogero, Tantleff-Dunn, & Thompson, self-objectification in women 2004, 53-54 I: Illouz, 2021:120). Utseende och skönhet har blivit den ultimativa formen av sexuell attraktion och åt individer som Maria har det blivit ett jobbigt attribut, då ens utseende blir länkat till sex.

Flera av informanterna nämner hur det saknas representation i medierna och samhället och min undersökning på nätet visar en liknande tendens. Så dyker det till exemplet i olika Facebook grupper upp frågor som befattar sig med frågan varför medierna är så sexuella. Serien "Euphoria" nämns som exempel i flera diskussioner och fortsätter ofta att skriva om

hur överväldigande det kan kännas. Många som svarar på dessa inlägg tycker likadant. Det berättas om hur de känner likadant och hur dem försöker att undvika vuxen serier och filmer och istället hellre kollar på anime, Science fiction och barnprogram. Andra som svarar på dessa inlägg berättar om hur de vanligtvis inte bryr sig mycket, men att det blir för mycket med sexualiseringen av medierna. Många tror dessutom att det bara kommer att öka med samhällets sexualisering. Andra tar upp problematiken av att asexualitet är underrepresenterat i medierna och hur till exempel serien ”Sex education” har asexuell representation i en scen, men att man behöver titta på en serie om sex för att se representationen. Scenen som det är tal om kan anses vara en bra representation av sexualitet (det är såklart subjektivt). En annan bra asexuell representation som nämns av fler asexuella är i en serie kallad för ”Bojack horsemen”. Försöker man att hitta filmer och serier med asexuell representation så ser man att listan inte är lång, sällan handlar det om huvudkaraktärer. En Facebook användare skriver i en privat asexuell grupp om hur, då asexualitet nämns, så länkas det till funktionsnedsättning, trauma eller annat och dessutom så är de asexuella sällan huvudkaraktären och försvinner snabbt i bakgrunden. Som Anton säger, så vore mer representation ett bra sätt att börja förbättra asexuellas situation i det sexuella samhället, och från diskussionerna på social media så känns det igen att det finns fler som önskar sig en bättre representation. Anton nämner i det sammanhanget en film som just nu produceras i USA, kallad för ”Dear Luke love me”, enligt deras Instagram sida, så är det en ”Harry met Sally” koncept, bara asexuell. Önskan om mer representation kan länkas till Lundahl där hon skriver om hur det behövs representation för att kunna forma en identitet (Lundahl, 1998:19). Fast ace-identiteten kan formas fast det inte finns mycket representation i medierna, så kan det ändå underlätta känslan av autenticitet, av att inte vara själv i sin sexualitet, sprida kunskap och normalisera asexualiteten i samhället.

7.4 SPELAR ÅLDER EN ROLL?

En intressant aspekt i analysen av intervjuerna var åldern. Även om jag inte har tillräckligt material och på grund av det så kallar jag det en tendens som vore spännande att utforska i framtida forskningar, så är det ändå värt att nämna. Studiens informanter befinner sig mellan 18-50års åldern och det kan kännas igen små skillnader i hur individerna umgås, upptäckte sin sexualitet och vilka problem de bemöter. Pia Lundahl tar upp i sin studie om lesbiska kvinnors generationsskillnad. Hon beskriver hur kvinnornas berättelse om upptäckten av det hon kallar för det ”autentiska jaget och autentiska sexualiteten” hänger samman med former av motståndshistoria (Lundahl, 1998:212). Hon fortsätter att redogöra för hur det handlar om en kamp på den yttre och inre planen, men förtydligar hur de äldre kvinnorna i hennes studie

beskriver främst en yttre kamp, alltså en kamp mot det normativa. Medan de yngre kvinnorna i Lundahls studie beskriver mer en inre kamp, som står synonymt till det reflexiva. Lundahl konkluderar ”detta kan ses som ett uttryck för hur tyngdpunkten i identitetsformeringen förskjutits från det normativa mot det reflexiva” (Lundahl, 1998:212). Detta kan också appliceras på min undersökning och informanternas erfarenheter. Fast forskningens grupp av informanter är liten och på grund av det inte kan ge klara resultat, så finns det ändå en tendens. Medan dem som är yngre har det lättare att identifiera sig med asexualiteten, men känner ett mer inre och reflexivt strulande i sin identifikation på det asexuella spektret, så visar sig att dem äldre strular mera med sin sexualitet på den normativa och yttre sfären. Maria som är i 50års åldern berättade under intervjun hur hon tror att hennes syster också är asexuell och hur hon undrar hur många i hennes ålder är asexuella, men inte vet om det då de försöker att leva ett sexuellt liv och anpassa sig den sexuella normen som råder i hennes samhälle. I intervjun med henne framgår det att hon känner sig befriat, nu då hon har en definition och förklaring till varför hon är så ”annorlunda”, men hon berättar också om hur hon i många år har försökt att vara sexuell men aldrig kände sig bekväm i det, då enligt henne, att hon känner att hon behöver anpassa sig den sexuella normen som råder, men inte vill det. Även fortfarande nu, då hon identifierar sig som asexuell sedan ett par år, så känner hon till känslan av att behöva anpassa sig den sexuella. Det finns fler informanter som berättar något liknande, hur de försöker att vara sexuella, fast de inte känner någon lust eller önskan till att vara sexuell. Medan Anton däremot, som är 18år gammal och identifierade sig som asexuell med ungefär femton eller sexton, berättar om den så kallade ”imposter-syndrom”. Han berättar hur han känner sig som att han inte riktigt tillhör ace-gruppen. Han berättar hur han ställer sig frågor som ”vad om jag bara låtsas vara asexuell? Kanske allt bara sker i mitt huvud?”.

Det intressanta i denna jämförelse är, hur de olika individerna kämpar med helt olika frågor och känslor. Och det visar sig vara en tendens hos studiens informanter, medan de äldre (ca 24 och äldre) känner till problematiken av att behöva anpassa sig den yttre sfären, alltså den sexuella normen, så drabbas de yngre av reflexiva frågan som berör det inre, som till exempel om de kanske är för unga att veta säkert att de tillhör ace-gruppen och frågan om imposter står mer i fokus. Här kan man känna igen två olika försök att hitta sitt autentiska jag och sin autentiska sexualitet, medan de äldre kämpar med yttre inverkingar och problem, så kämpar de yngre med reflexiva frågor och problem.

8 SLUTSATS

I min studie så utgick jag från frågeställningen om hur är det att leva som asexuell i ett sexuellt samhälle och hur det sexuella samhället påverkar asexuella personer på en personlig plan. Det framgick i studien att det inte är lätt att leva som asexuell i ett sexuellt samhälle och att den sexuella normen som råder i samhället kan påverka individen negativt. Men att asexualiteten och dess gemenskap också kan ge individen en känsla av trygghet. Att vara asexuell kan kännas både positivt och negativt för individer. Medan alla informanter berättar om hur begreppet asexualitet och ace kan ge en trygghet i form av en förklaring och förståelse av ens egen sexualitet, så kan det också ge en känsla av osäkerhet och exkludering på grund av att det inte finns tillräckligt med kunskap och acceptans i samhället. I frågan om begreppets betydelse så framgick det att det också kan ge individen en känsla av gemenskap, då begreppet ger en förståelse av att det finns en grupp ute i samhället. I förloppet av min undersökning, så blev det tydligt att de flesta individerna inte längre försöker att anpassa sig det sexuella och på grund av det ha en performativ sexualitet, utan att de inte längre brydde sig riktigt om att vara sexuella. Naturligtvis påverkades individerna av samhällets förväntningar om vad som är den ”normala sexualiteten” och låter vissa informanter ifrågasätta sin autenticitet, antingen reflexivt eller i samband med normbeteendet. Det framstod att nästan alla informanter verkar vara uppgivna i försöket att leva öppet som asexuell, då acceptansen i samhället inte riktigt finns och att leva öppet skulle betyda att man behöver komma ut gång på gång igen och då antingen behöva förklara vad asexualitet innebär eller försvara sig i sin sexualitet. Dessutom så finns det lite kunskap kring asexualitet i samhället, vilket som gör att individen behöver förklara sig och samtidigt kan råka ut för att bli utesluten från sociala interaktioner. Fast HBTQ gemenskapen inte verkar att välkomna ace-gemenskapen, särskilt i Sverige, så bemödar och kämpar ace-gemenskapen om HBTQ gruppernas acceptans och erkännande. Ace-individer söker sig till andra individer på ace spektret och under min studie så framgick det att ace-gemenskapen har en stor vikt för den asexuella individen. Gemenskapens känsla är så pass viktig, att individerna kreerar sin egen lilla gemenskap som en bokklubb på nätet, ett forum på Facebook eller olika typer av chatgrupper. Och tack vare digitaliseringen, så är det lättare för individen att komma åt informationer och andra likasinnade på nätet. Medierna och representation spelar för många ace-individer en större roll. Och fast det inte riktigt finns mycket representation i samhället och på medierna hittills, så finns det fler projekt som försöker att framföra representation. Om

det nu är bra eller dålig representation är ofta subjektivt. Men viktigt är att det ökas. Representation bidrar till att allosexuella samhället blir sig medveten om att asexuella spektret existerar.

Utifrån teorin om att leva öppet, så framgår det i studien att ace-individer inte kan leva öppet. I alla fall inte i relation till det allosexuella samhället. Som det visade sig i samtalet med forskningens informanter, så känner de flesta sig trötta på att behöva sprida kunskap dit, där det inte fastnar hos människorna. Detta kan också påverka frågan om autenticitet, då fast individerna i min studie visar en stark autenticitets känsla på den personliga planen, så mistas det acceptansen av en asexuell autenticitet i samhället.

Känslan av att vara ”normal” visade sig hos informanterna vara något viktigt. Men då de flesta hade försökt att anpassa sig normen innan de fann begreppsligheten inom ace spektret och identifierade sig på det, så framgick att samhällliga sexuella normen inte var lika viktig längre när de har funnit sin identitet på ace spektret. Att befinna sig inom det normala och försöket att uppnå det som klassas som sexuellt normalt hänger samman med att vela tillhöra den sociala gruppen då det sociala samhället är ett nätverk av beroende och förväntningar. Men eftersom vi genom digitaliseringen får tillgång till nya nätverk och informationer, så finns det för många ace-individer möjligheten att söka sig till olika gemenskap där de känner sig välkomna och kan hitta nya kontakter.

9 KÄLLFÖRTECKNING

- Bogaert, Anthony F., 2015, *Asexuality: What It Is and Why It Matters*, Journal of Sex Research, 52:4 362 – 379
- Bourdieu, Pierre (1999). *Praktiskt förnuft: Bidrag till en handlingsteori*. översatt från Gustaf Gimdal och Stefan Jordebrandt, Göteborg: Daidalos.
- Carrigan, Mark, 2011 “*there’s more to life than sex? Differences and commonality within the asexual community*” University of Warwick, sexualities, 14(4) 462 – 478
- Carter, Ellen, 2020, *Asexual Romance in an Allosexual World: How Ace-Spectrum Characters (and Authors) Create Space for Romantic Love*, IASPR & JPRS, Journal of Popular Romance Studies
<https://www.jprstudies.org/2020/08/asexual-romance-in-an-allosexual-world-how-ace-spectrum-characters-and-authors-create-space-for-romantic-love/>
- Carvalho, Catarina A. & Rodrigues, David L., 2021, *Asexuality and the Ace spectrum, Identifying with Asexuality and Belonging to the Ace Spectrum: more than Lacking Sexual Attraction*, Iscte-Instituto Universitário de Lisboa, CIS-Iscte, Lisboa, Portugal
- Chen, Angela, 2020 *ACE, What Asexuality Reveals About Desire, Society, and the Meaning of Sex*, Boston: Beacon press
- Davies, Charlotte Aull 2008. *Reflexive ethnography: a guide to researching selves and others*. 2nd edition, London: Routledge (E-bok)
- Donnan, Hastings & Magowan Fiona, 2010, *The anthropology of sex*, Oxford: Berg
- Epprecht, Marc 2004, *Hungochani : The History of a Dissident Sexuality in Southern Africa*, Montreal : McGill-Queen's University Press (E-bok)
- Foucault, Michael, 1978 *the History of sexuality. Volume 1: The will to knowledge*, trans. Robert Hurley, New York: Pantheon books
- Hill, Jessica J., Simmons, Megan K. & Sanders, Stephanie A., 2020 “*Sex” and the Ace Spectrum: Definitions of Sex, Behavioral Histories, and Future Interest for Individuals Who Identify as Asexual, Graysexual or Demisexual*, The Journal of Sex Research, 57:7 813 – 823
- Illouz, Eva, 2021, *The end of love, A Sociology of Negative Relations*, Oxford university press

Kozinets, Robert V, 2015, *Netnography redefined* 2nd edition, SAGE Publications Ltd

Lindholm, Margareta, 2010, *Dubbel Liv, reflektioner om döljande och öppenhet*, andra upplagan, Norhaven: Viborg

Lundahl, Pia, 1998 *Lesbisk identitet*, Stockholm: Carlssons

Lyons, Andrew P & Lyons Harriet D., 2006 *The New Anthropology of Sexuality*, Anthropologica, Vol. 48, No. 2 (2006) pp. 153 – 157

Malinowski, Bronislaw 1963, *Sex, culture and myth*, London: Hart-Davis

Rubin, Gayle 1984 (1998). *Thinking Sex: Notes for a Radical Theory of the Politics of Sexuality*. I: Taylor & Francis Ltd Culture, Society & Sexuality. 1998

Sedgwick Kosofsky, Eve 1990 *Epistemology of the closet*, London: Penguin Books

Stevens, Phillips JR. 2014 *Culture and Sexuality*, I: Whelehan & Bolin, The International Encyclopedia of Human Sexuality 2015, first edition, Wiley & Sons, Ltd

Swaan, Abraham de, 2003, *Mänskliga samhällen*, översättning Per Holmer, Lund: Grahn

Tiefer, Leonore, 1995, *Sex is not a natural act & other essays*, 2nd edition, Westwind Press

Westermarck, Edward 1906-08 *The Origin and Development of the Moral Ideas*, vol. 1-2. London: Macmillan.

Webbsidor:

AVEN, The Asexual Visibility & Education Network

Asexuals and Attitudes Towards Sex: <https://www.asexuality.org/?q=attitudes.html>

(2022.04.15)

Opening the door to self-discovery: <https://www.asexuality.org/?q=node/41> (2022.04.14)

Overview: <https://www.asexuality.org/?q=overview.html> (2022.03.29)

'There's more to life than sex' - societal pressure and asexuality:

<https://www.asexuality.org/en/topic/112368-theres-more-to-life-than-sex-societal-pressure-and-asexuality/> (2022.04.14)

UMO; Asexuality: <https://www.umo.se/jag/sexuell-laggning-och-konsidentitet/asexualitet/> (2022.03.27)

Kayla & Sarah, Oktober 2021, *Social bonding with sex and Romance*, Sounds fake but ok
[podcast] (2022.04.25)

hämtad från:

<https://www.soundsfakepod.com/transcripts/social-bonding-with-sex-and-romance>

<https://open.spotify.com/episode/74nlUKsi2pwaRgfz7vkNEU?si=1623f0612586418b>

Maria & Samantha med Yasmin Benoit, 2022, April, *Asexuality and Porn*, Freyja Safety is
Sexy [Podcast] (2022.05.01)

hämtad från:

<https://open.spotify.com/episode/6pFRsmILISxX18es5nkaxO?si=5a5abbcf504e44e2>